



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl soudcem Jaroslavem Vávrou ve věci

žalobkyně: P. F. B.

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 5. 2022, č.j. X

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne ze dne 18. 5. 2022, č.j. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se včasnou žalobou domáhala soudního přezkumu v záhlaví tohoto rozsudku označeného rozhodnutí žalované, kterým byly zamítnuty námitky žalobkyně proti rozhodnutí žalované ze dne 1. 3. 2022, č. j. X. Tímto rozhodnutím žalovaná odňala žalobkyni invalidní důchod I. stupně s odkazem na posudek Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Orlicí (dále jen „OSSZ Ústí nad Orlicí“), podle něhož žalobkyně není invalidní a její pracovní schopnost poklesla pouze o 30 %.
2. V žalobě žalobkyně namítala, že napadené rozhodnutí má řadu vad. Zdravotní stav žalobkyně byl nesprávně zjištěn a vyhodnocen. Lékařské nálezy, na základě kterých žalovaná rozhodovala, označila za neaktuální, resp. neodrážející její zdravotní stav. Zdravotní stav žalobkyně se od posledního posouzení nezlepšil, jak by se jevilo ze závěrů žalované. Její onemocnění zasahuje do různých oblastí života a není možné jej zcela vyléčit. O tom, že její zdravotní stav se nezlepšil, svědčí to, že necelý týden po vydání napadeného rozhodnutí, byla nucena nastoupit do pracovní neschopnosti v souvislosti se vzplanutím projevů roztroušené sklerózy.
3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě setrvala na svém rozhodnutí a žalobu navrhla zamítnout. Odkázala na posudek o invaliditě ze dne 10. 5. 2022, vypracovaný pro účely námitkového řízení. Z něj plyne, že žalobkyně není invalidní podle ust. § 39 odst. zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost o 30 %. Podle žalované z žaloby plyne, že žalobkyně nesouhlasí s medicinským posouzením svého zdravotního stavu. Nelze však v obecné rovině přihlížet k lékařským zprávám datovaným po vydání napadeného rozhodnutí. Ničeho nenamítla proti provedení důkazu posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „Posudková komise MPSV“).
4. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů a podle skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu v souladu s ust. § 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.
5. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění „*Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*“
6. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění „*Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*
a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.“
7. Podle odstavce 3 téhož ustanovení se „*pracovní schopností rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činností. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou*

činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.“

8. Podle odstavce 4 téhož ustanovení se „*při určování poklesu pracovní schopnosti vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu,*
 - a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost,*
 - b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav,*
 - c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován,*
 - d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával,*
 - e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %,*
 - f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.“*
9. Stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti podle druhů zdravotního postižení upravuje vyhláška č. 359/2009 Sb., ze dne 9. října 2009, kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity.
10. Podle § 2 odst. 3 citované vyhlášky je-li příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce více zdravotních postižení, jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají; v tomto případě se určí, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.
11. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány Posudkové komise MPSV (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu – k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS.
12. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů [§ 77 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)]. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze

to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).

13. Krajský soud si proto vyžádal, aby posudková komise MPSV, odbor posudkové služby v Hradci Králové, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobkyně.
14. Z posudku Posudkové komise MPSV ze dne 9. 11. 2022, ev. č. SZ/2022/1167-HK-10 soud zjistil, že v Posudkové komisi MPSV zasedal jako odborný lékař klinických oborů neurologie MUDr. J. N. Posudková komise MPSV vycházela při zpracování posudku ze spisové dokumentace vedené pro žalobkyni u Lékařské posudkové služby OSSZ Ústí nad Orlicí, ze spisové dokumentace vedené pro žalobkyni u České správy sociálního zabezpečení, pracoviště Hradec Králové, oddělení lékařské posudkové služby, a dále ze zdravotní dokumentace žalobkyně zapůjčené od praktického lékaře žalobkyně MUDr. T., z dalších odborných nálezů vyjmenovaných v posudku a z vlastního přeshetření žalobkyně při jednání Posudkové komise MPSV.
15. Lze shrnout, že Posudková komise MPSV zpracovala posudek v řádném složení, za účasti lékaře z oboru posudkového lékařství a z oboru neurologie (medicínská specializace odborného klinického lékaře odpovídá dominantnímu zdravotnímu postižení žalobkyně). Posudková komise měla k dispozici kompletní posudkovou dokumentaci obsahující celou řadu odborných lékařských nálezů. Posudková komise MPSV tudíž měla dostatečné množství aktuálních podkladů k tomu, aby se objektivně vyjádřila k rozsahu a k intenzitě zdravotních postižení, jimiž žalobkyně ke dni vydání přezkoumávaného rozhodnutí trpěla.
16. Dle shora označeného posudku posudková komise MPSV na svém zasedání dne 9. 11. 2022 dospěla k závěru, že pracovní schopnost žalobkyně z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla k datu vydání napadeného rozhodnutí nejméně o 35 %, ne však více než 49 %. V daném případě se jedná o invaliditu prvního stupně podle ust. § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Posudková komise uvedla, že míru poklesu pracovní schopnosti stanovila na 35 % a zmínila zdravotní komplikace z května 2022 související se základním onemocněním žalobkyně – roztroušenou sklerózou, rovněž přihlédla k profesi žalobkyně.
17. Posudek Posudkové komise MPSV hodnotí soud jako v zásadě jednoznačný, určitý, srozumitelný, úplný a přesvědčivý (neboť se v něm posudková komise vypořádala se všemi rozhodnými skutečnostmi, vyhodnotila potíže udávané žalobkyní, reagovala na její námítky a své posudkové závěry náležitě zdůvodnila), a proto z něj soud při rozhodování vycházel. Závěry posudku v podstatné rovině korespondují s tvrzeními žalobkyně, jež jsou podloženy objektivizovanými lékařskými zprávami popisujícími její zdravotní stav.

18. K námitce žalované, že Posudková komise MPSV v rozsudku bez dalšího cituje odborné lékařské nálezy ohledně zdravotního stavu žalobkyně (ze dne 23. 5. 2022 a 13. 6. 2022), tedy z data po vydání napadeného rozhodnutí (ze dne 18. 5. 2022) a vychází z nich, soud uvádí, že se tak nestalo v rozporu s právní úpravou. Soud nahlédnutím do lékařské zprávy MUDr. Z. P., Ph.D. ze dne 23. 5. 2022 FN Hradec Králové totiž zjistil, že v době vyšetření aktuální potíže žalobkyně byly posouzeny jako relaps remitentní formy roztroušené sklerózy a žalobkyně se s nimi subjektivně potýkala již přibližně měsíc před vyšetřením u lékaře. Zhoršený stav žalobkyně tak patrně trval již před datem napadeného rozhodnutí a Posudková komise k němu v posudku přihlédla oprávněně, byť bez bližšího osvětlení svého postupu.
19. Protože se dle citovaného posudku Posudkové komise MPSV jedná u žalobkyně o pokles pracovní schopnosti o 35 %, nelze než uzavřít, že skutkový stav, který žalovaná vzala za základ napadeného rozhodnutí (pokles pracovní schopnosti ve výši 30 %), ve světle závěrů posudku Posudkové komise MPSV neobstojí (srov. § 3 správního řádu). Žaloba tak byla důvodná, a proto soud žalobou napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro vady řízení zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (výrok I). V dalším řízení tak bude třeba, aby žalovaná opětovně posoudila a vyhodnotila zdravotní stav žalobkyně stran poklesu pracovní schopnosti, přičemž bude vycházet ze závěrů posudku vypracovaného Posudkovou komisí MPSV ze dne 9. 11. 2022, ev. č. SZ/2022/1167-HK-10.
20. Právním názorem, který vyslovil soud v tomto zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení žalovaná vázána (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
21. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalovaná ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení, procesně úspěšné žalobkyni žádné náklady nevznikly, a proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 10. leden 2023

Jaroslav Vávra v. r.
soudce